

I STEDET FOR OS

**Manuskript til videogudstjeneste i Vester Vedsted Kirke – fredag d. 10. april
2020 (langfredag)**

Af sognepræst Michael H.N. Nielsen

Hilsen

Herren være med jer!

Bøn

Lad os alle bede:

Vor Gud og Fader i himmelen,
vi takker dig,
fordi du modtog vor Herre Jesus Kristus i dit rige,
da han havde givet sit liv
for at frelse verden.

Og vi beder dig:

modtag også os,

som er døbt til hans død.

Lad os ikke gå tabt i frygt og vrede
på sorgens dag,

lad os leve, som Herren ville,

håbefuldt i hans tro,

indtil du gør os til evig tid salige

ved din korsfæstede og opstandne Søn,

Jesus Kristus, vor Herre,

som med dig lever og regerer

i Helligånds enhed,

én sand Gud

fra evighed til evighed.

Amen.

Trosbekendelse

Lad os bekende vor kristne tro:

Vi forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber.

Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Vi tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Amen.

Evangelielæsning

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas (Luk 23,26–49):

Da de førte Jesus ud, greb de fat i en mand, som kom ude fra marken, og han hed Simon og var fra Kyrene; ham lagde de korset på, for at han skulle bære det bag efter Jesus. En stor folkemængde fulgte ham, deriblandt også kvinder, som jamrede og græd over ham. Jesus vendte sig om mod dem og sagde: »Jerusalems døtre, græd ikke over mig, men græd over jer selv og jeres børn! For der kommer dage, da man vil sige: Salige er de, som ikke kunne få børn, de moderliv, som ikke fødte, og de bryster, som ikke gav die. Da skal man sige til bjergene: Fald ned over os! og til højene: Skjul os! For gør man sådan med det grønne træ, hvad vil der så ikke ske med det visne?«

Også to andre, to forbrydere, førtes med ud for at blive henrettet sammen med ham. Og da de kom til det sted, som kaldes Hovedskallen, korsfæstede de ham og forbryderne dér, den ene på hans højre og den anden på hans venstre side. Men Jesus sagde: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.« Så delte de hans klæder ved at kaste lod om dem. Og folket stod og så på. Også rådsherrerne gjorde nar af ham og sagde: »Andre har han frelst, lad ham nu frelse sig selv, hvis han er Guds salvede, den udvalgte.« Også soldaterne kom hen og håned ham; de rakte ham eddike og sagde: »Hvis du er jødernes konge, så frels dig selv.« Der var nemlig sat en indskrift over ham: »Han er jødernes konge«. Den ene af de forbrydere, som hang dér, spottede ham og sagde: »Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!« Men den anden satte ham i rette og sagde: »Frygter du ikke engang Gud, du som har fået den samme dom? Og vi har fået den med rette; vi får kun løn som forskyldt, men han har intet ondt gjort.« Og han sagde: »Jesus, husk mig, når du kommer i dit rige.« Og Jesus sagde til ham: »Sandelig siger

jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis.« Og det var nu omkring den sjette time, og der faldt mørke over hele jorden indtil den niende time, fordi solen formørkedes; og forhænget i templet flængedes midt igennem. Og Jesus råbte med høj røst: »Fader, i dine hænder betror jeg min ånd.« Da han havde sagt det, udåndede han.

Da officeren så, hvad der skete, priste han Gud og sagde: »Den mand var virkelig retfærdig.« Da alle de skarer, som var strømmet sammen til dette skue, så, hvad der skete, slog de sig for brystet og vendte hjem. Alle de, som kendte ham, også de kvinder, som var fulgt med ham fra Galilæa, stod og så alt dette på afstand.

Prædiken

“Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.” Og: “Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis.” Sådan lyder to af de allersidste udsagn, Jesus kommer med, inden han dør. Mens han hænger på korset med hænder og fødder gennemboret – efter at være blevet forrådt, anholdt, ydmyget, gennembanket og dømt til henrettelse – mens han hænger dér og langsomt dør, så er nogle af de sidste budskaber, han kommer med, budskaber om tilgivelse. Det er der et meget stærkt vidnesbyrd i. Det er, når det gør ondt, at folk viser deres sande jeg. Jesu egne disciple, som ellers har været fulde af tillid til deres eget mod og deres egen udholdenhed, har fejlet fælt, da det kom til stykket. Hver på sin måde har de alle svigtet Jesus: En af dem har rent bogstaveligt forrådt ham – angivet ham til fjenden og modtaget penge for det. Alle de øvrige har sovet på vagten – selvom Jesus bad dem om det ellers simple: at holde sig vågne sammen med ham i hans sidste nat. Og mindst én har, i frygt for, hvad der ville ske med ham selv, direkte løjet om sit venskab med Jesus og sagt: “Jeg kender ham ikke.” *Alle* disciplene har svigtet Jesus. De har vist deres sande jeg. Og deres sande jeg er ikke nær så ædelt eller frygtløst eller modstandsdygtigt over for fristelser eller fare, som de måske havde bildt sig selv ind. De har, over for sig selv og over for omverdenen, vist sig som utilstrækkelige. Som syndere. Eller med et andet ord: som mennesker.

Og på korset – ja, dér ser vi Jesu Kristi sande jeg. Vi ser for så vidt hans sande jeg overalt i Det Nye Testamente, men på korset træder det ekstra tydeligt frem – på grund af omstændighederne. Svigtet af sine nærmeste hænger han der – i gang med rent bogstaveligt at blive pint ihjel. Svigtet af folket hænger han der: De mennesker, som jublede, da han red ind i Jerusalem, de holder lav profil og ser tavse til, mens han dør. Og de mennesker, som hadede ham – ja, de har grebet chancen for, da han skulle have sin dom, at råbe: “Korsfæst ham!” Og nogle mennesker har måske *både* været blandet dem, som jublede, da han red ind i Jerusalem, *og* været blandt dem, som nogle få dage senere råbte, at han skulle korsfæstes. Fordi, så hurtigt kan en folkestemning faktisk

godt slå om. Dér kommer manden, som man tror, er den konge, Gud har udvalgt til at herske over landet på retfærdig vis og give folket alt det bedste – og nogle få dage senere står den samme mand så i lænker som en anden forbryder og har fået tæv og skal have en dom. Jamen, tænker man, så var han jo nok ikke konge alligevel. Så var han jo egentlig bare en bedrager. Og den hengivenhed, man følte, bliver til had. Så hurtigt kan en folkestemning godt slå om, når folks forventninger bliver skuffet.

Man kan ikke bebrejde Jesus, at han var fortvivlet, mens han hang på korset. Fortvivlet og ensom og bange. Aftenen før sin død knælede han og bad sin Fader: “[H]vis du vil, så tag dette bæger fra mig” (Luk 22,42). Med andre ord: Hvis det på nogen måde er muligt for dig, Fader, så gør sådan, at jeg ikke er nødt til at gennemleve det her. Lav køreplanen om, sådan at jeg kan slippe uden om det, der ligger foran mig. “Dog,” tilføjer Jesus så, “ske ikke min vilje, men din.” Han *var* bange. Og han *var* fortvivlet, mens han hang på korset. Det ved vi fra nogle af de andre korsord, som står i de andre evangelier; et af korsordene lyder: “Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?” (Matt 27,46; Mark 15,34). Og alligevel: Midt i al smerten, ydmygelsen, ensomheden, angsten, fortvivlelsen – så hører vi her, i beretningen fra Lukas, hvordan Jesus, mens han hænger på det yderste, taler om tilgivelse. Tilgivelse for den røver, den forbryder, som bliver korsfæstet sammen med Jesus, men som angrer sine synder og tror på ham. Tilgivelse for de mennesker, som slog Jesus ihjel; for de vidste ikke, hvad de gjorde. De ord, de befriende ord, rækker gennem årtusinderne og taler til alle dem – til alle *os* – som ikke altid evner at gøre det rigtige over for Gud eller vores medmennesker. Alle os, som ikke altid forstår konsekvenserne af vores egne handlinger. Alle os, som ikke altid ved, hvad vi selv gør.

Når vi taler om Gud, så bruger vi ofte ordet *almægtig*. Dvs.: urokkelig, uovervindelig, én, som intet kan gøre ondt på. Men hvis man tror, at korsdøden ikke gjorde ondt på Gud, så tager man fejl. Hvis man tror, at det her bare var en lidt atypisk dag på kontoret for den Vorherre, så tager man fejl. Hvis man tror, at det bare var et teaterstykke, som han opførte, så tager man fejl. Smerten var ægte. Fortvivlelsen var ægte. Døden var ægte. Og han led og fortvivledes og døde for vores skyld og på vores vegne. Han bar den samlede vægt af dine og mine og hele menneskehedens synder på sine skuldre, mens han hang på det kors. Summen af al den smerte, vi mennesker gennem historien har påført hinanden og *vil* påføre hinanden, dén bar han. Den følelse af total gudsforladthed og total håbløshed, som vi mennesker egentlig fortjener – dén bar han for at befri os fra den. Nedfarten til dødsriget, som vi mennesker ville have i udsigt, hvis det ikke var for ham – ja, dén tog han altså, for at befri os fra den. Aftenen før sin død bad Jesus sin Fader om at ændre køreplanen – om hvis Faderen ville, så at lade ham slippe udenom. Men Faderen ville noget andet, og hans søn ville jo også noget andet: De ville,

at vi skulle slippe udenom. Guds Søn var i håbløsheden *i stedet for* os – for at vi ikke skulle være i den. Han fór ned i dødsriget i stedet for os – for at vi ikke skal frygte det. En så stor kærlighed – kærligheden fra en Gud, der hellere vil dø, end han vil se os gå fortabt – en så stor kærlighed kalder for det første på dyb undren: Jeg har egentlig ikke fortjent den kærlighed. Jeg *kan* aldrig fortjene den kærlighed. Og alligevel har han vist mig den. Og han har vist *dig* den. Det kalder også på taknemmelighed. Og det kalder på efterfølgelse: Mens Guds Søn hænger på korset for vores skyld, så lad os da – så godt, omstændighederne nu tillader det – gøre det gode over for hinanden. Mens hans ord om tilgivelse lyder fra korset, så lad os da – så godt, vi evner det – tilgive hinanden. Vi kan aldrig gøre nok til at fortjene hans kærlighed, eller hans tilgivelse. Men det skal vi heller ikke. Det er jo netop derfor, *han* hænger på korset – og dør for os.

Amen.

Fadervor

Lad os bede:

Fader vor, du som er i himlene!

Helliget blive dit navn,

komme dit rige,

ske din vilje

som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke ind i fristelse,

men fri os fra det onde.

For dit er Riget og magten og æren i evighed!

Amen.

Velsignelse

Modtag Herrens velsignelse:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Amen.